

Od jezika inu njegove bolezni.

1. Lopotka iz vinam inu medam ukep step, al zmešej, iz tem maž noter po ustih. 2. To rožo petperstenc stouc, iz medam tist zmešej.

Za Mundfell, inu za use take erči, katere se na čelust naredo, al gnijo.

1. Teh živeh kropiu korenine na vinu kuhej, inu iz tem usta spirej. 2. Galun u jeshu s tem usta zmivej. 3. Talovih korenin na vod skuhej, s tisto vodo usta zmivej.

Za zobe.

1. Kader katera zobje bole od vročine, to se pozna, kader zobje bel na gorkim, ket na merzlim bole—stouc pehtran jenu mere ukep, en mal iz jesham fajhtej, ožmi tist ženft, derži ga u ustih.

Če je bolečina od mraza, 1. Uzem libergarja, pehtrana, nagelnovih žbic, žaubelna petperstenc, skuhej na belimu vinu, den en mal terjaka noter, to derži u ustih.

Zobe brez kleš rovat.

Uzemi Apoteki armonjaka stouc zobnikoviga perja, zmešej use ukup, ožmi, de se ženft naredi, s tem pomaž zob, sam ven pade.

Černe zobe spet bele naredit.

1. Uzem Apoteki aqua fortis, zmešej med vodo, zmoč zobe iz enim peresam, uzem en sekneni blek, dergni zobe z nim. 2. Rožmarin sežgan tud nuca, če ga deneš u eno židano ruto, jenu zobe ribaš.

Od žeje s kom tisto pregnat, ali tolažit.

1. Sladak janež na vod kuhej, inu pi, to uzame uso žejo. 2. Rožmarin inu kiselco na vod kuhej. 3. Merzla frišna voda z jesiham zmešana. Kiselco, nastran, terpotec, brinove korenine, to kuhej na vod.

Od sapa. Kader komo sapa smerdi.

1. Nagelnove žbice jenu paradišolc zveč. 2. Lubje od citrone kuhej na vodi, to pi. 3. Cuker inu Ambro ukep stouc inu zveč.

rekli, da so Prevalje v kratkem času uspele utrditi sloves kvalitetne, specializirane filmske manifestacije, ki je že dobro znana v Evropi. Zlasti je pomembno, da se na Prevaljah enakopravno srečujeta vzhodna in zahodna Evropa na področju amaterskega filma. Kaže, da so Prevalje prestregle neko sila razširjeno težnjo v sodobnem svetu amaterskega filma, ki doslej ni našla prave možnosti za predstavitev. To je želja filmskih amaterjev, da ne bi izdelovali samo umetniških, igranih in eksperimentalnih filmov, temveč hočejo razširiti svoje delovanje na področje polemičnega, angažiranega filma, ki v obliki reportaže, poročila ali eseja, na vsak način pa na dokumentaristični podlagi, aktivno posega v stvarnost, jo prikazuje, analizira, kritizira in predlaga alternativne rešitve.

Lahko bi rekli, da gre v bistvu za neke vrste osveščanja in obnovitve kvalitete človekovega odnosa do lastnega okolja, pa naj bo to okolje tovarna, delavnica, narava ali kultura. V nekaterih primerih pa so ti filmski dokumenti tudi skromen, a dragocen arhiv nacionalne kulturne dediščine. Škoda, da se program prevaljskega festivala ne seli po večjih slovenskih krajih, saj bi glede na kvaliteto in globalno sporočilo to vsekakor zaslužil.

Žirija pravzaprav ni imela težkega dela, saj se je v konici nabralo dovolj kvalitetnih filmov za vse tri vsebinske smeri festivala in za vse razpoložljive nagrade. Naj navedem za orientacijo v usmeritev prevajalskega festivala nekaj statističnih podatkov. Od 66 filmov je žirija izbrala 25 filmov za festivalski program. Od 66 filmov je žirija izbrala 25 filmov za festivalski program. Med njimi je bilo 13 etnoloških, 6 obrtnih, 2 industrijska, 1 potopisni in 3 brez razvidne žanrske usmeritve. Žirija je podelila 15 nagrad in priznanj. Grand prix in zlato plaketo je dobil **Oasis 79**, italijanski film, portret ostarelega tirolskega pastirja. Srebrno plaketo je dobil nemški animirani **Aqua** z ekološko tematiko in bronasto plaketo nemški **Na poti v civilizacijo**. Sledilo je še 12 specialnih nagrad in priznanj. Med 15 nagrajenimi filmi jih 7 lahko štejemo za etnološke dokumentarce. Nagrado Slovenskega etnološkega društva je prejel film **Cvetna nedelja** prevaljskih avtorjev Mlakarja, Murija in Ciglerja. Film na zelo neprisiljen način prikazuje izdelavo cvetne butare, odhod v šentanelsko cerkev, prizore pred cerkvijo, vrnitev domov in tradicionalno obdarovanje z jajcem in klobaso. Film sicer nima originalnega sinhronega tona in šumov, kakor bi se za tak dokumantarec spodobilo, pač pa ga učinkovito spremlja zvok domačih citer. Priznanje Slovenskega etnološkega društva je prejel madžarski **Dinnyesek**. Prikazuje življenje sezonskih pridelovalcev lubenic in dinij v okolici Blatnega jezera. Podlaga filma je očitno skrbna etnološka raziskava, saj je uporabljeno večje število fotografij in statističnih podatkov, ki prikazujejo tudi zgodovino te kmečke dejavnosti. Pretresljiv je zaključni prizor filma, ko protagonisti pridejo na razstavo o njihovi dejavnosti, pravzaprav o njih samih, v večjem madžarskem mestu. Kakor se rado zgodi pri preveč „strokovnih“ filmih, je tudi v tem primeru filmska odlika žrtvovana večji informativnosti.

FILMSKI KOTIČEK

2. MEDNARODNI FESTIVAL INDUSTRIJSKEGA, OBRJNIŠKEGA IN ETNOLOŠKEGA AMATERSKEGA FILMA.

Na Prevaljah je 7. in 8. maja 1983 potekal 2. mednarodni festival industrijskega obrtnega in etnološkega amaterskega filma. Iz Jugoslavije in osmih evropskih držav je tokrat prispelo 66 filmov. Letošnje propozicije so natančneje kakor pred dvema letoma pojasnile vsebinski koncept festivala, tako da je bil odziv filmskih amaterjev in klubov zelo ustrezen, splošna kvaliteta prispelih filmov pa večja kakor na prvem festivalu leta 1982. Lahko bi